

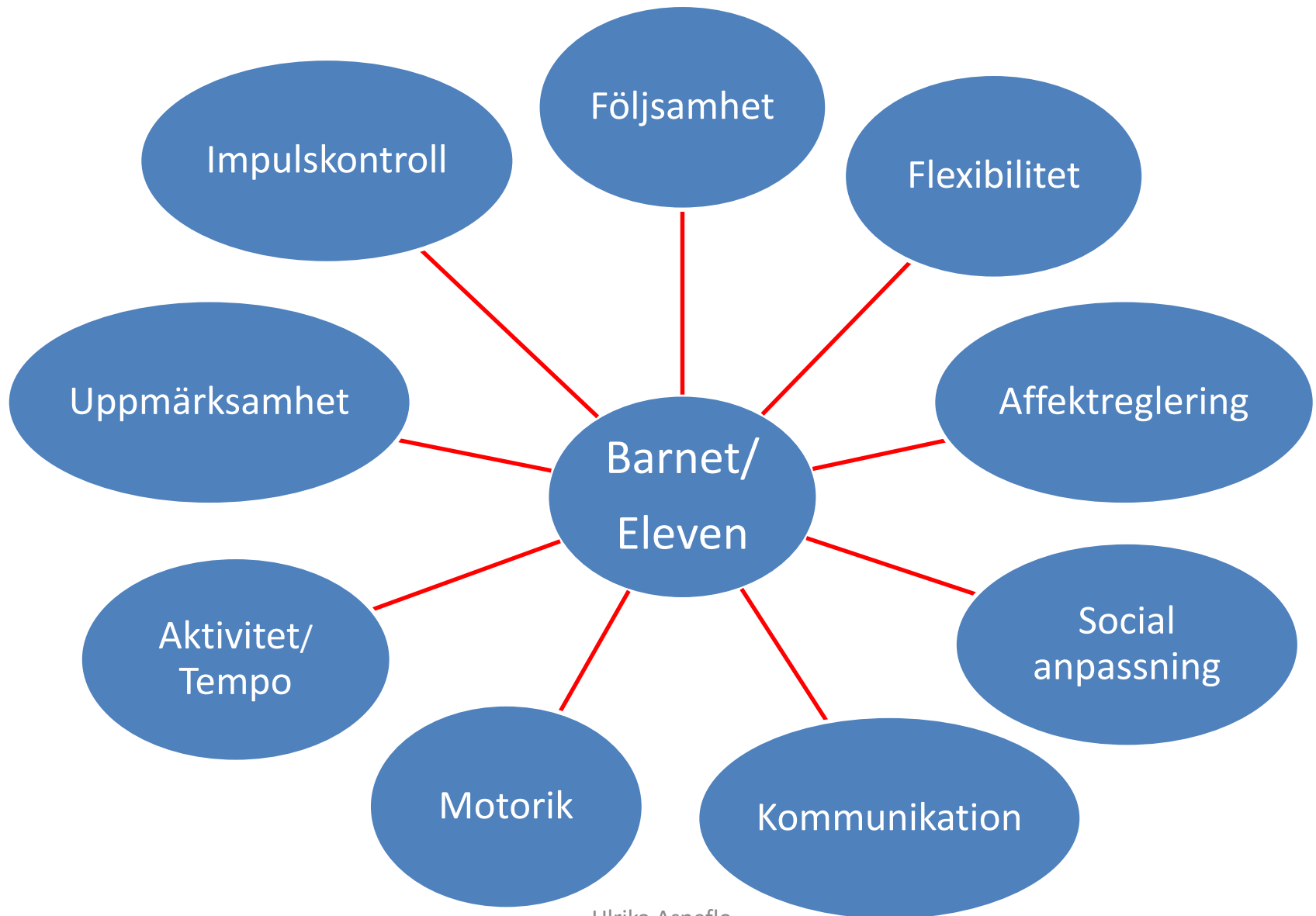
Att NPF-anpassa undervisningen i förskola och skola

Ulrika Aspeflo

www.aspeflo.se

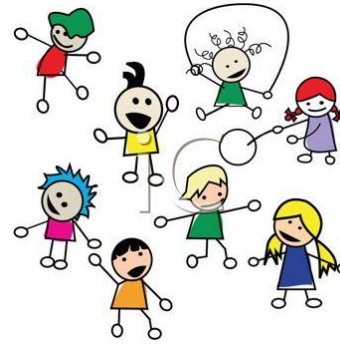
ulrika@aspeflo.se

Vad kan skapa problem för barnet/eleven?

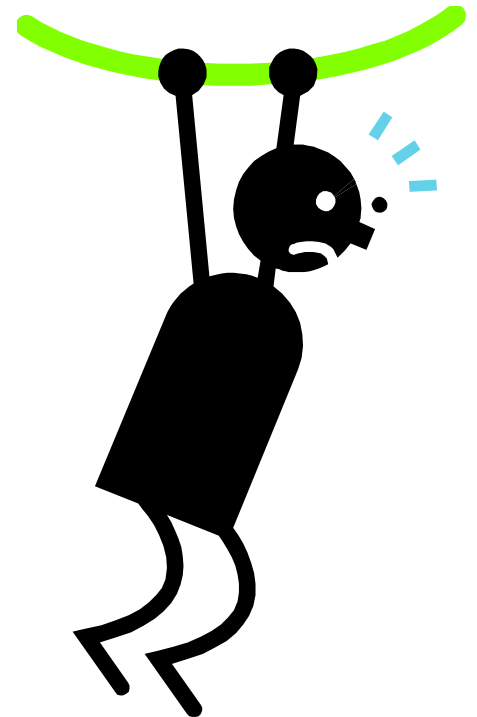
Utmaningar för barnet/eleven i förskola/skola

- Många relationer
- Många timmar
- Följa rutiner
- Förstå instruktioner
- Kommunicera
- Leka/umgås med jämnåriga
- Sitta still och lyssna/vara aktiv
- Samarbeta

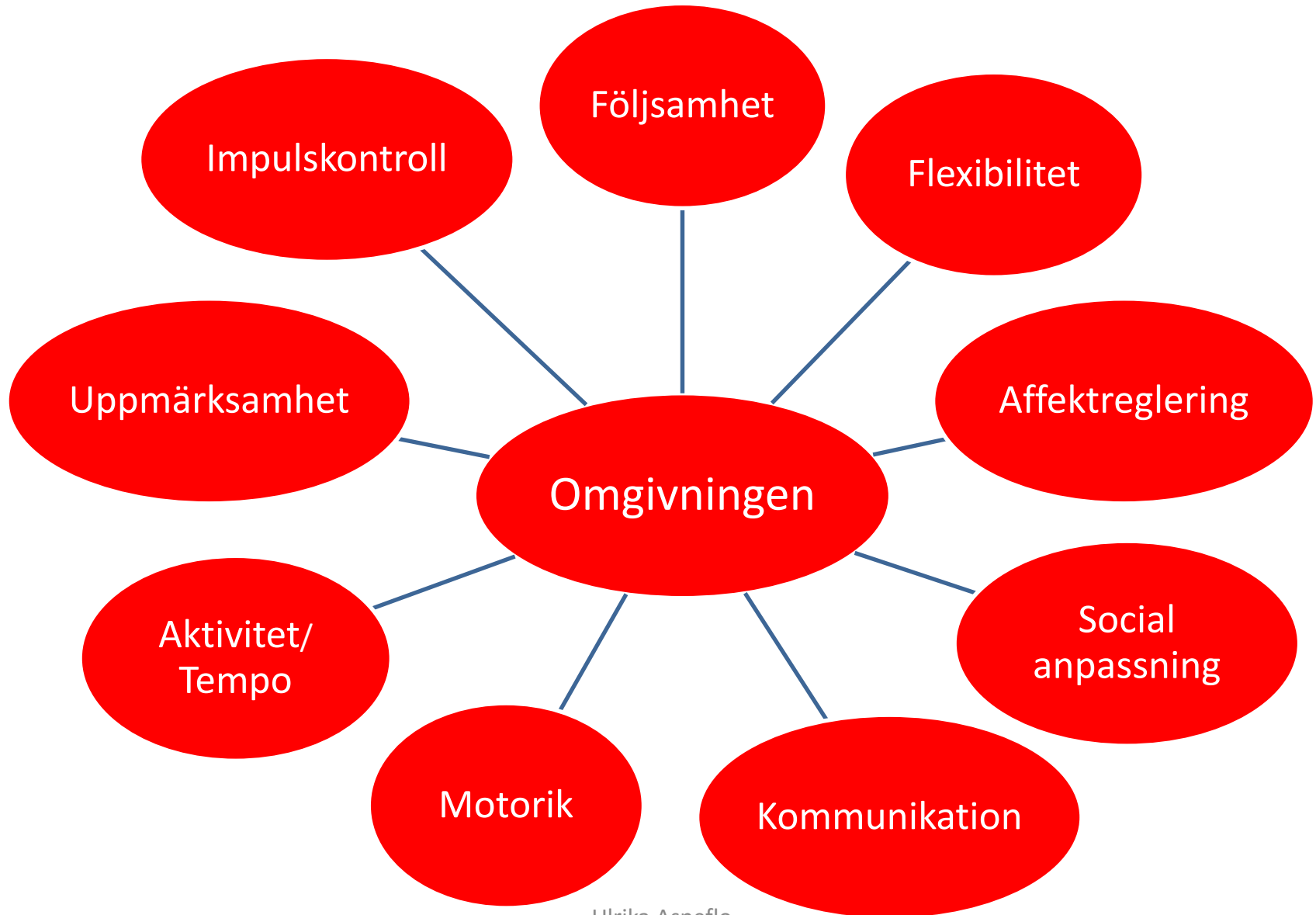

Svåra situationer i förskolan/skolan

- Start/avslut - övergångar
- Samlingen/genomgångar
- Den fria leken/rast/fritid
- Förflyttningar/korridorer/hallar
- Att vänta/sitta still
- Att välja/föreställa sig
- Ta perspektiv/social kommunikation
- Tempo/följsamhet/flexibilitet
- Matsituationer/idrott

Vad kan skapa problem för barnet/eleven?

Nyckelfaktorer

- Förståelse – Kunskap – Relation – Bemötande
- Samsyn – Samarbete – Planering – Organisation
- Ledarskap – Arbetsro
- Anpassad, tydlig, visuell lärmiljö
- KASAM – Meningsfullhet, Begriplighet, Hanterbarhet

Ha kul

Förstå

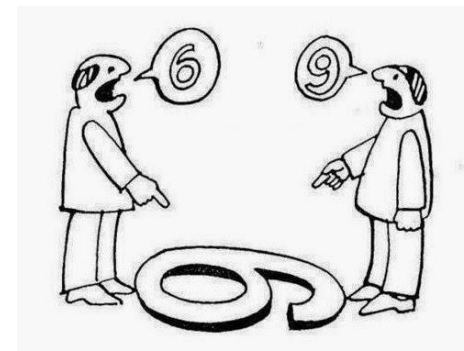

Klara
av

Barn/elever med NPF behöver: Empati och förståelse

- Vuxna som tar ansvar, letar lösningar och samarbetar.
- Vuxna med kunskap att förstå vad man ser och hör på förskolan/skolan.
- Lågaffektivt bemötande för att förebygga och hantera problemskapande situationer.

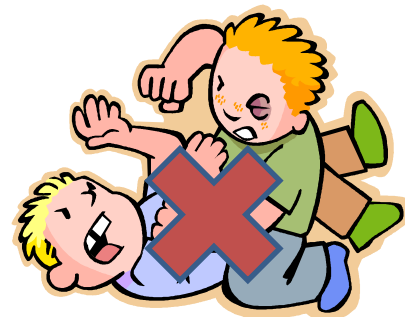
Några grundantagande att enas om:

- Barn/elever som kan uppföra sig gör det.
Barn/elever vill lyckas och känna sig lyckade.
 - Den som tar ansvar kan påverka.
 - Tillsammans kan vi förändra det vi vill.
 - Förändring kan ta tid och kräva uthållighet.
 - Nyckelmeningar: Ha lösningssfokus!
Gå in positivt i situationer och möten!
-
- Tänk: Kommer det jag är på väg att säga eller göra att öka chansen att barnet/eleven litar på mig/vill vara med mig/gör det jag vill nästa gång liknande situation uppstår?

Stötta barnen/eleverna i svåra situationer

- Teamwork! – Gemensamt synsätt, delat ansvar, prestigelöshet
- Ha koll på ”triggersituationer”
- Ha koll på ”triggerbarn”
- Ha koll på tiden
- Håll nere affektnivån
- Avled
- Förebygg!

Lågaffektivt bemötande

- Ett "NEJ" kan betyda "Vänta lite!"
- Avled eller ge valmöjlighet.
- Minska krav/Backa!
- Ta inte i barnet /Undvik fasthållning.
- Skäll inte/ Använd inte ett dominant kroppsspråk.
- Prata lugnt och lågmält.
- Flytta undan andra ur situationen.
- Låt barnet få vara för sig själv om han/hon vill det.
- Växla personal vid behov.
- Kravanpassa är inte det samma som kravlöshet.

Hur gör man för att få en bra relation med en elev som utmanar en?

- Visa intresse för eleven.
- Förstå vad som är svårt.
- Delta i lek/aktivitet.
- Visa att du vill väl./ Be om ursäkt då det går på tok.
- Tyck om eleven – leta ingångar.
- Ge ofta positiv feedback till eleven.
- Var tydlig med dina förväntningar.
- Var tydlig i din kommunikation.
- Var rättvis och håll det du lovar.

Kartlägg och arbeta med stress- och konflikthantering

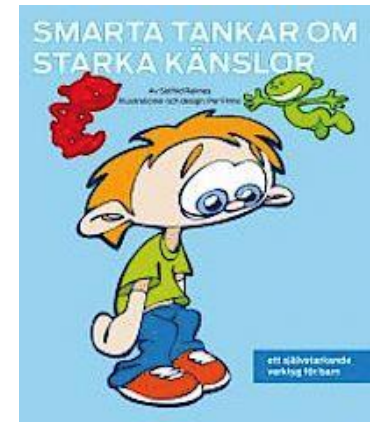
Barn /elever med NPF behöver: Undervisning i kommunikation

- Kunskap om kommunikation och språk.
- Språkutvecklande arbetssätt av alla.
- Undervisning om social kommunikation.

Undervisa om sociala färdigheter och social kommunikation

- Vad människor tänker, känner och gör.
- Vänta, turas om, stå i kö, mm.
- Förutsätter pedagogisk strategi.
- Vuxenstöd, social berättelse, ritprat, seriesamtal.
- Undervisa – inte utsätta!

Ulrika Aspeflo

Barn/elever med NPF behöver: En hanterbar lärmiljö

- Ledarskap och samsyn i verksamheten
- Tydliga och synliga förväntningar
- En anpassad lärmiljö

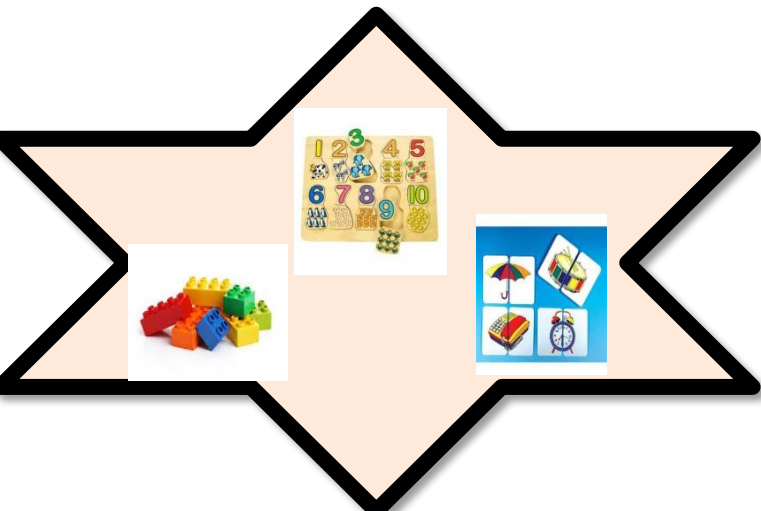
Barn/elever med NPF behöver: En tydlig och synlig undervisning

- Information om vad, var, när, med vem, hur och gärna varför - i förväg, visuellt, tillgängligt.
- Tydliga instruktioner – förstå och kunna själv.
- Hjälp att välja bland, sortera, jämföra information – synliga valalternativ, tabeller, begreppskartor, tankekartor.
- Hjälp att minnas, beskriva, redovisa, utvärdera – bildstöd, begrepp, mallar.

Använd visuellt stöd

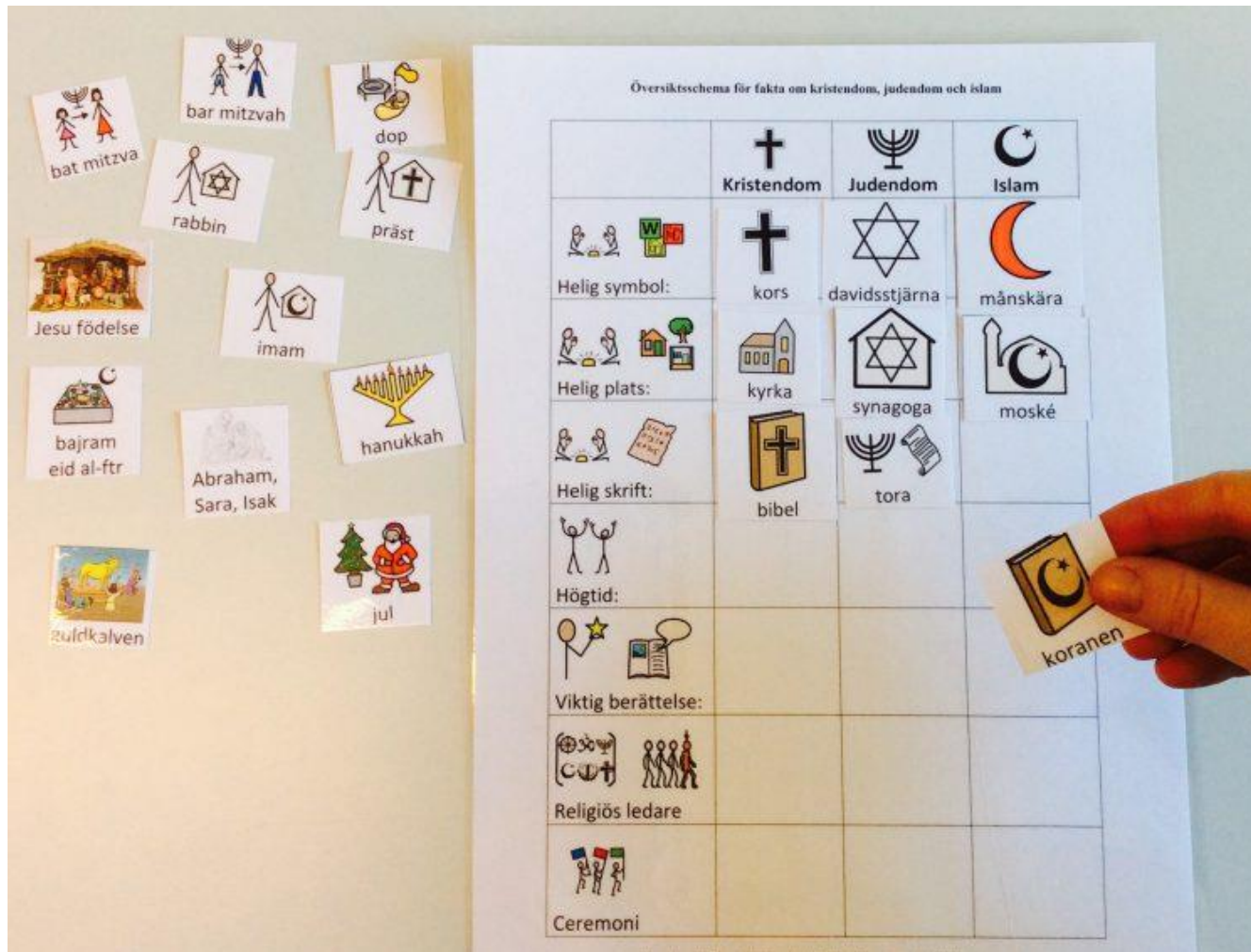
- Konkreta föremål, bilder, tecken.
- Att välja
- Överblicka dagen/aktiviteten
- Vilka kläder/Vad ska tas med?
- Aktivitetskartor
- Tidshjälpmedel

Ulrika Aspeflo

<http://pedagog.malmo.se/2017/02/09/stodstrukturer-med-bildstod-ett-bra-stod-med-manga-olika-syften/>

Ida Rosqvist,
logoped, Malmö

Visuella frågor – ökar elevens delaktighet

1

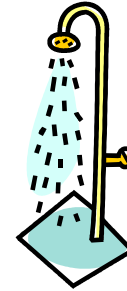
2

3

4

5

Duscha

Visuella frågor – ökar elevens delaktighet

Ann-Britt Norin, spec.ped.
Mora
www.aspeflo.se

Idrott Datum: _____

1 = Uselt/ dåligt / tråkigt 5 = Toppen/ bra / roligt

 Omklädningsrum

1 2 3 4 5

 Duschen

1 2 3 4 5

 Ljud

1 2 3 4 5

 Tävlingar

1 2 3 4 5

 Lekar

1 2 3 4 5

 Bana

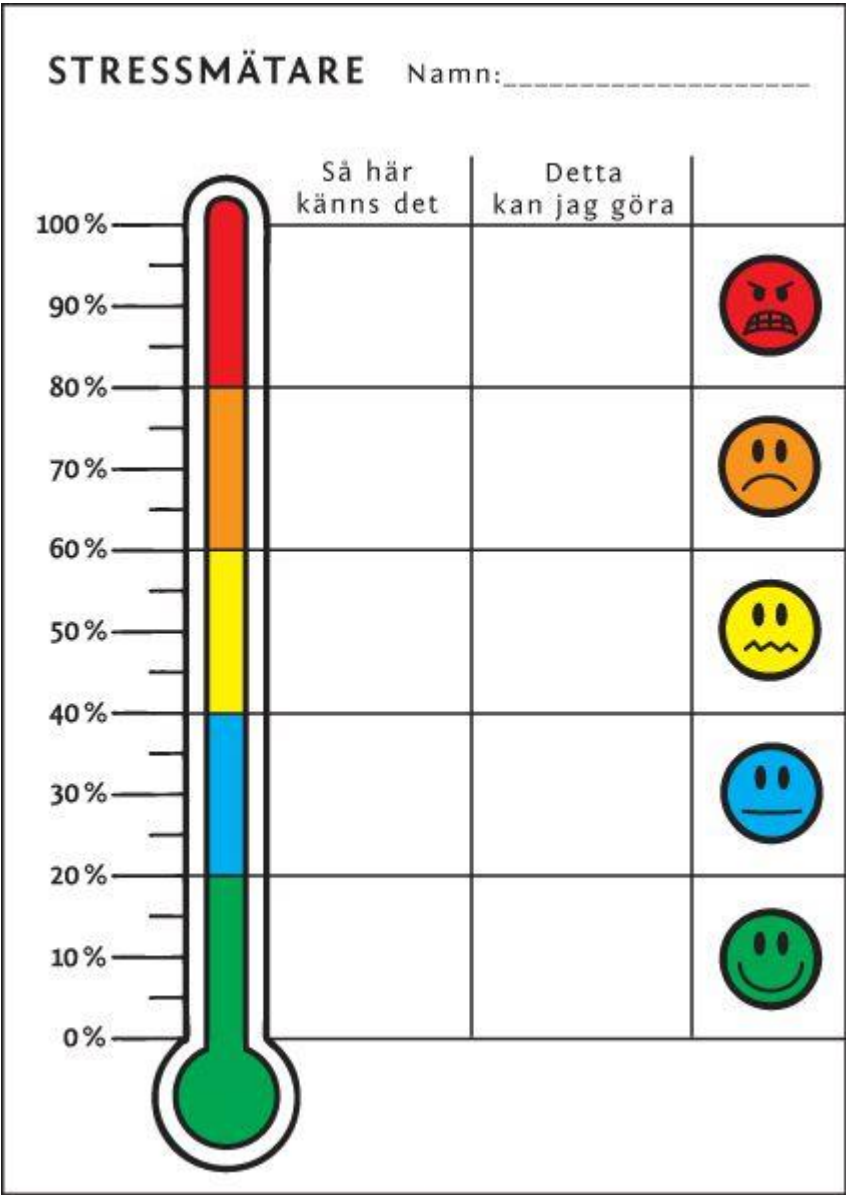
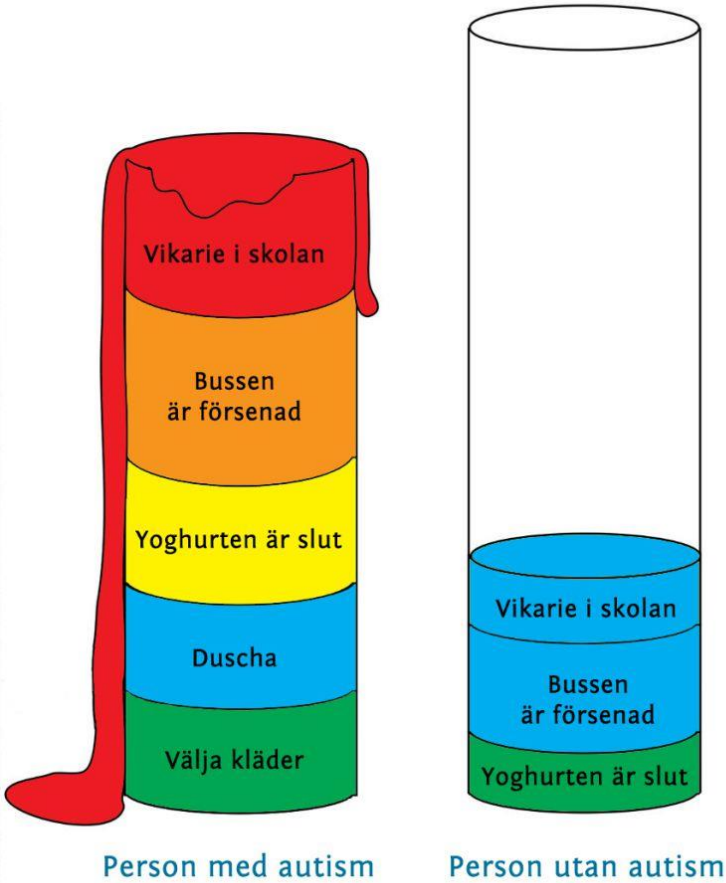
1 2 3 4 5

 Ute

 Idrott

1 2 3 4 5

Ulrika Aspeflo

FÖR ALLA I SKOLAN

Böcker av Ulrika Aspeflo

